

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci žalobce **J. R.**, bytem P. 92/18, H. K., zast. JUDr. Pavlem Pokorným, advokátem AK Veverkova 1343/1, 500 02 Hradec Králové, proti žalovanému **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. března 2016, č. j. 8911283260/46091-KRM, **t a k t o :**

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou namítal žalobce nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl jeho námitky do rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 1. 2016, č.j. 8911283260, kterým byla zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

Žalobce konstatoval, že jeho námitky byly zamítnuty především proto, že veškeré lékařské posudky vypracované lékaři či lékařskými komisemi ČSSZ konstatovaly, že jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav zapříčinil pokles pracovní schopnosti o 25 %.

Žalobce zdůraznil, že jeho onemocnění, tedy vrozené omezení rotace obou horních končetin, mu znemožňuje vykonávat jeho povolání – obor kuchař. V jeho

případě se jedná o středně těžké omezení hybnosti obou loketních kloubů s omezením funkce končetiny pro manipulaci a přenášení těžkých břemen. Uvedl, že je dlouhodobě nezaměstnaný, a právě pro jeho onemocnění si nemůže najít vhodnou práci. Každý zaměstnavatel jej totiž ihned po zjištění jeho zdravotního stavu odmítne zaměstnat. Upozornil rovněž, že určitou roli sehrává i obava, že by se jeho zdravotní stav mohl zhoršovat a mohl by být kvalifikován jako nemoc z povolání. Uvedl rovněž, že při přiznání částečného invalidního důchodu by ochota zaměstnavatelů mohla být vyšší, neboť ti jsou při zaměstnávání invalidních osob zvýhodňováni na předepsaných odvodech. Názor žalovaného tak označil za neodůvodněný.

Závěrem žalobce vyslovil požadavek, aby byl ve věci vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví – pracovního lékařství, v němž by znalec objektivně posoudil, nakolik zdravotní obtíže omezují žalobce v jeho pracovní schopnosti.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření. V otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je žalovaný ve správním řízení vázán posudkem lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále je na „zákon o organizaci sociálního zabezpečení“) dále dle odst. 9 daného ustanovení svým lékařem, neboť obdobně jako při posouzení míry poklesu pracovní schopnosti se jedná o otázku odbornou, vyžadující znalosti v oboru medicíny a též v oboru posudkového lékařství. Náležitosti posudku pak upravuje ust. § 7 vyhl.č. 359/2009 Sb. Žalovaný zdůraznil, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 15. 3. 2016 vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalovaného, který invaliditu žalobce posoudil ve smyslu ust. § 5 písm. j) a v § 8 odst. 9 zákona o organizaci sociálního zabezpečení, a to tak, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž ve svém posudkovém hodnocení dospěl ve shodě s prvoinstančním posouzením k závěru, že žalobce není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost pouze 25 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV. oddílu B, položce 3b přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 25 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 odst. 2 citované vyhlášky nemění. Žalovaný závěrem navrhl, aby byl proveden důkaz posudkem Posudkové komise MPSV, která je ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona o organizaci sociálního zabezpečení povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

Krajský soud vyžádal ve věci vypracování posudku místně a věcně příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Hradci Králové – dále jen „PK MPSV Hradec Králové“ (jak mu ukládá § 4 odst. 2 zákona o organizaci sociálního zabezpečení). Ta ve svém posudku uvedla, že za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje snížení úchopové schopnosti

horních končetin pro vrozené omezení hybnosti obou předloktí v loketních kloubech. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce stanovila podle kapitoly XV., oddíl B, položka 3b přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb. na 25 %. Konstatovala dále, že hodnotu procentního rozpětí volila při horní hranici vzhledem k charakteru a stupni základního onemocnění a s přihlédnutím k dosaženému stupni vzdělání, výkonu nejvýše středně těžké práce a možnosti rekvalifikace. Pro užití § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky nebyly zjištěny další posudkově významné skutečnosti.

Ke svému závěru dále PK MPSV Hradec Králové konstatovala, že doložené ortopedické nálezy při přešetření nedokládají ztuhnutí obou loketních kloubů, protože v obou těchto kloubech je zachována hybnost, i když v omezeném rozsahu. Nelze tedy považovat doložené zdravotní postižení jako odpovídající zdravotnímu ústavu, který je uveden ve shora zmiňované kapitole, protože se nejedná o ztuhnutí lokte nebo ramene s přihlédnutím k postavení a s omezením některých denních aktivit. Nemožnost vykonávat některé pracovní aktivity ve vynucených polohách a nemožnost nosit těžší předměty v levé ruce není dána omezením hybnosti v ramenních kloubech. Těžší předměty lze nosit v dominantní pravé ruce. Vykonávané práce lze považovat nejvýše za středně těžké, nevyžadující plně zachovanou funkčnost horních končetin.

Dále PK MPSV Hradec Králové konstatovala, že její posudek se od posudku lékaře LPS OSSZ Hradec Králové ze dne 12. 1. 2016 neliší v neuznání žádného stupně invalidity. Liší se však v té rozporné části odůvodnění posudku o invaliditě, kdy je současně uvedeno, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a v posudkovém závěru, že se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nejedná. Liší se i v konkretizaci zařazení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu do příslušné kapitoly přílohy vyhlášky, včetně opomenutí uvedení § 3 vyhlášky. Na základě tohoto konstatování pak PK MPSV Hradec Králové uzavřela, že zdravotní stav žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí neodpovídal invaliditě žádného stupně podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění.

Při nařízeném jednání zástupce žalobce uvedl, že posudkové zhodnocení, které od soudu obdržel, není zcela jednoznačné. Měl tedy za to, že posudková komise nebrala v úvahu to, že se žalobce nemůže ucházet o své zaměstnání, neboť jakmile zaměstnavatel zjistí, že žalobce má nějaké omezení, nemá o něho již jako o uchazeče o zaměstnání zájem. Posudková komise dle názoru žalobce jeho potíže bagatelizovala a nebrala v úvahu to, že se jeho zdravotní stav stále horší. Vyslovil tedy požadavek, aby byl ve věci vypracován další znalecký posudek. Na dotaz soudu žalobce uvedl, že práci kuchaře vykonával pouze po krátkou dobu jednoho měsíce. Jeho zdravotní postižení jej omezovalo natolik, že tuto práci nemohl řádně vykonávat, když občas se vyskytly i bolesti obou loktů. Uvedl dále, že tyto bolestivé stavy někdy přecházejí i do křečí. V závěrečném návrhu zástupce žalobce konstatoval, že lékařské posudky byly v případě žalobce vypracovávány zaměstnanci žalovaného. Proto se domáhá, aby posudek zpracovala nezávislá znalecká komise.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

Ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění v odst. 1 uvádí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V odst. 2 pak je uvedeno, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Dále je v odst. 3 shora zmiňované právní úpravy uvedeno, že pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Odst. 4 tohoto ustanovení pak upravuje určování poklesu pracovní schopnosti, při němž se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.

Další odstavce tohoto ustanovení pak stanoví, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí, za stabilizovaný zdravotní stav se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Pojištěnec je pak adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopnosti a dovednosti, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se určuje v celých číslech.

Po přezkoumání a projednání věci krajský soud konstatuje, že PK MPSV za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti považuje z posudkově medicínského hlediska snížení úchopové schopnosti horních končetin pro vrozené omezení hybnosti obou předloktí v loketních kloubech. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce stanovila podle kapitoly XV., oddíl B, položka 3b přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb. na 25 %. Konstatovala dále, že hodnotu procentního rozpětí volila při horní hranici vzhledem k charakteru a stupni základního onemocnění a s

přihlédnutím k dosaženému stupni vzdělání, výkonu nejvýše středně těžké práce a možnosti rekvalifikace. Pro užití § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky nebyly zjištěny další posudkově významné skutečnosti.

PK MPSV tedy shrnula, že doložené ortopedické nálezy při přešetření nedokládají ztuhnutí obou loketních kloubů, protože v obou těchto kloubech je zachována hybnost, i když v omezeném rozsahu. Nelze tedy považovat doložené zdravotní postižení jako odpovídající zdravotnímu ústavu, který je uveden ve shora zmiňované kapitole, protože se nejedná o ztuhnutí lokte nebo ramene s přihlédnutím k postavení a s omezením některých denních aktivit. Nemožnost vykonávat některé pracovní aktivity ve vynucených polohách a nemožnost nosit těžší předměty v levé ruce není dána omezením hybnosti v ramenních kloubech. Těžší předměty lze nosit v dominantní pravé ruce. Vykonávané práce lze považovat nejvýše za středně těžké, nevyžadující plně zachovanou funkčnost horních končetin.

Krajský soud neměl po přezkoumání věci závažnějších pochybností o správnosti posudkového závěru PK MPSV, a tudíž ani o správnosti výroku napadeného rozhodnutí, které rovněž vcelku podrobně popisuje ve svém odůvodnění, proč nemohla být zvolena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce, která by mohla znamenat existenci alespoň prvního stupně jeho invalidity. Za takto nastoleného skutkového a právního stavu považuje krajský soud žalobní námitku, jíž se žalobce domáhá vypracování revizního znaleckého posudku, za nedůvodnou. Zdravotní stav žalobce je přitom posuzován ke dni vydání napadeného rozhodnutí.

Krajský soud při svém rozhodování přihlédl k tomu, že žalobce je mladého věku, zdravotní problémy jej sice zužují, nicméně ne natolik, aby mohly závěry posudkové komise vyvrátit. Naopak lze mít za to, že tyto závěry jsou zcela objektivní, neboť žalobce žádnými výraznými obtížemi netrpí, takže ani není možné navýšení míry poklesu pracovní schopnosti dle ust. § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Jelikož pokles pracovní schopnosti žalobce činí 25 %, nejsou v jeho případě splněny podmínky invalidity podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a to ani podmínky pro přiznání invalidity prvního stupně.

Vzhledem k tomu, že nebyla zjištěna žádná vada řízení, ani žádná nezákonnost, tedy nesoulad platné právní úpravy s učiněným závěrem žalovaného, krajskému soudu nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s., zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu tudíž nevzniklo. Žalovaný žádné náklady řízení neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 30. března 2017

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Iveta Škopová